

ҚАЗАҚ ТІЛІН ҮЙРЕТУДІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ШЕШІМІ (ҚАЗАҚ ТІЛІ ЖӘНЕ КОМПЬЮТЕРЛІК ТЕХНОЛОГИЯ)

This paper deals with the new techniques of teaching the Kazakh language by using the latest information technology achievements in the form of talking pencils. First, the data compiled from the vocabulary often used in conversation the Kazakh language. It was stored in the memory of the pencil by using the Dot Cod technology. The technology TTS (text-to-speech) KZ is one of the achievements to sound the text in the Kazakh language.

Бұл қазақ тілін үйретудің жаңа әдісі және соңғы ақпараттық технология жетістігін пайдалана отырып, сөйлейтін қалам түрінде жасалған компьютерлік бағдарлама.

Алдымен, қазақ тілінің ауызша сөйлесудегі жиі қолданылатын сөздік қоры жасады. Алғашқы 10, 100, 1000, 6500, 65000 жиілік сөздер іріктеліп, қазақ тілінің ауызша сөйлеу сөздігінің жиілік дерек қоры арнайы VoiceDataBaseKZ ақпараттық бағдарламаға енгізіледі.

Содан кейін, қазақ тілінің ауызша сөйлеуде қолданатын негізгі сөздігі Dot-Cod технологиясын пайдалана отырып арнайы VoicePenKZ сөйлейтін қаламға жазылады.

Әрі қарай, қазақ тілінің ауызша сөйлеу сөздігінің жиілік дерек қоры аясында кез-келген компьютерде MS Word бағдарламасы көмегімен терілген мәтінді сөйлейтін мәтінге айналдыратын VoiceInkKZ компьютерлік бағдарламасымен принтер арқылы қағаз бетіне басып шығарамыз, компьютер бетіне, iPad бетіне шығарамыз.

Осыдан кейін, сөйлейтін бейнелер жасау арқылы ауызша сөйлеудің сапалы және тиімді инновациялық әдісін VoiceSymbolKZ компьютерлік бағдарламасына жазамыз.

Соңында, қазақ тілінің ауызша сөйлеу сөздігінің жиілік дерек қоры аясында қазақ тілінің ақылды грамматикасын интеллектуалды сараптаушы жүйе технологиясы көмегімен қағаз бетіне, компьютер бетіне, iPad бетіне шығара алатын VoiceGrammarKZ бағдарламасын жасаймыз. Бұл қазақ тілінде грамматикаға сай сауатты сөйлеуге тез арада үйрететін соны технологиялардың бірі болып табылады.

Сонымен қатар, қазақ, орыс және ағылшын тіліндегі ауызша сөйлеуде жиі қолданылатын 1000 сөздің инновациялық технологияны пайдалана отырып жасалған сөйлейтін VoiceDictionary KZ-RU-EN сөздігі жасалады.

Ақырында, Интернеттегі, компьютердегі кез келген қазақ тілінде жазылған мәтінді қазақ тілінде автоматты дыбыстау (оқу) технологиясы TTS (text-to-speech) KZ - қазақ тілінің жазбаша компьютерлік мәтінін ауызша сөйлету жүйесі жасалады.